

İhracat etkisi

TİM Başkanı Mehmet Büyükekşi: Net dış ticaret, beklentiler dahilinde büyümeye 2.2 puanlık katkı sağladı. Böylelikle, 2015'in son çeyreğinden itibaren, yani 5 çeyrekten beri büyümeye katkısı negatif olan net dış ticaret, tekrar büyümeye pozitif katkı vermiş oldu.

İSO Başkanı Erdal Bahçivan: İhracatın yüzde 95'inin sanayi ürünleri olduğunu göz önünde bulundurduğumuzda, yılın bu ilk büyüme verilerinden çıkan sonuç; büyümenin motorunun sanayi olduğudur.

Dolar çıktı, kесе açıldı Türkiye büyüdü!

DÜŞÜK TL
İHRACATA
YARADI

Rekor kıran kamu harcamaları ve değer kaybeden TL ile artan ihracat, ekonomiyi ilk çeyrekte yüzde 5 büyüttü. KGF desteğine rağmen yatırımlar ancak yüzde 2.2 arttı

R eferandum öncesi devletin artan harcamaları ve değeri düşen TL'nin desteklediği ihracat ile ilk çeyrekte büyüme beklentileri aştı. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı 2017 yılı ilk çeyrek büyüme verilerine göre Gayrisafi Yurtiçi Hasıla (GSYH) bu yılın birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5 arttı. Yüzde 3.5 ile yüzde 4 arasında çıkması beklenen rakamın beklentileri aşmasında, geçen yıl ekonomide yaşanan yavaşlama sonrası hükümetin vergi teşvikleri, seçim öncesi artan devlet harcamaları ve bir yıl sonra tekrar artıya geçen ihracat etkili oldu.

NECDET ÇALIŞKAN

ve bir yıl sonra tekrar artıya geçen ihracat etkili oldu.

KGF yatırıma gitmedi

TÜİK verilerine göre yılın ilk çeyreğinde hanehalklarının tüketim harcamaları yüzde 5.1 artarken, devletin tüketim harcamaları yüzde 9.4 arttı. Ekonomide yatırımları canlandırmak için devreye sokulan ve 180 milyar TL'yi aşan Kredi Garanti Fonu'na (KGF) karşın ilk çeyrekte kamu ve özeline toplam yatırımlarındaki artış yüzde 2.2 ile sınırlı kaldı.

İktisadi faaliyet kollarındaki büyüme-ye bakıldığında ise tarım, inşaat ve gayrimenkul Türkiye büyümesinin altında kalırken, KGF destekli finans sektörü ilk çeyrekte yüzde 12 büyüdü. Finans sektörü yüzde 12 büyürken, yatırımlardaki artışın yüzde 2'inde kaldığı ortaya koyan bu tablo, KGF kredilerinin ilk çeyrekte yatırımlara yeterince yönelmediğini de gözler önüne sermiş oldu.

KİM, NE DEDİ?

■ **Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek:** Sadece yüksek büyüme değil daha dengeli bir büyüme görüyoruz. Büyüme ikinci çeyrekte daha da güçlenecek. Kısa vadede büyümedeki yükseliş kısmen aldığımız tedbirlerle ilgili. Büyümeyi sürdürülebilir kılmak için reform gerekiyor.

■ **Maliye Bakanı Naci Ağbal:** Teşvikler ve destekler sayesinde ekonominin çarkları hızlı dönmeye devam ediyor.

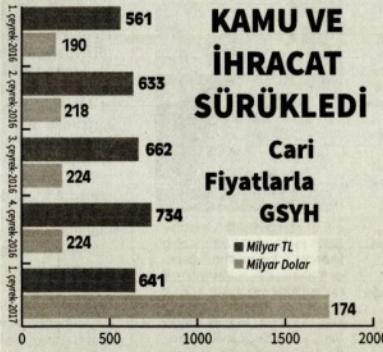
■ **Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan:** Türkiye bu yüksek büyüme hızı ile gelişmekte olan ülkelerden ve OECD ülkelerinden pozitif yönde ayrıştı.

■ **Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Bülent Gedik:** Türkiye'nin yüzde 5 büyümeceğini söylemiştik. Gereksiz ve teknik anlamda yoksun not indirimi yapan derecelendirme kuruluşlarının not artışı yapmalarını bekliyoruz.

■ **İş Yatırım Ekonomisti Muammer Kömürçüoğlu:** Özel tüketim ve net ihracattan gelen destek ilk çeyrekte büyümeyi yukan taşıyan ana kalemler. Geçen yılın son çeyreğinden bu yana atılan adımlar özellikle tüketimde etkili oluyor. Öncü göstergeler ikinci çeyrekte büyümenin daha da hız kazanabileceğine işaret ediyor.

■ **Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu:** Türkiye ekonomisinin olumlu yönde ayrıştığını gösteriyor. Büyümenin tüm sektörlerle yayılması, kapsayıcı bir büyüme performansı elde edilmesi de ekonomi politikaların açısından ayrıca önemli bir başarı.

■ **İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan:** Sanayi teşvik ve desteklerin hakını vererek ilk çeyrek büyümesinin motoru oldu. Sanayi büyümesinin yüzde 5.3 ile toplam büyümenin üzerinde olması sevindirici.

Büyüme Sürpriz Yaptı

Harcamalar Yöntemiyle GSYH Büyüme Hızları (%)

	Hanehalklarının nihai tüketim harcamaları	Devletin nihai tüketim harcamaları	Gayrisafi sabit sermaye oluşumu	Mal ve hizmet ihracatı	(Eksil) Mal ve hizmet ithalatı
2016 4. Çeyrek	5.7	0.8	2.0	2.3	3.3
2017 1. Çeyrek	5.1	9.4	2.2	10.6	0.8

İktisadi Faaliyet Kollarına Göre GSYH (%)

	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler	Bilgi ve iletişim	Finans ve sigorta	Gayrimenkul
2016 4. Çeyrek	1.3	5.0	3.7	1.8	9.1	8.4	2.7
2017 1. Çeyrek	3.2	5.3	3.7	5.2	7.0	12.0	1.0

● **Hisarcıkloğlu:** 2017'deki yüksek büyüme için işaret fişeği ● **Bahçivan:** Paketler canlanma yaratmış görünüyor /11

İş dünyasında '% 5 yıl sonuna taşınsın' umudu

İlk çeyrekte yüzde 5'le beklentileri aşan büyüme, iş dünyasında heyecan yarattı. Ülkenin performansını gösteren bu verinin moralini yükselttiğini belirten iş insanları, yılın da en az bu oranda kapanacağına ilişkin umutlarını dile getirdiler.

Yılın ilk çeyreğinde elde edilen yüzde 5'lik büyüme iş dünyasında moralini yükseltti, heyecan ve umut doğurdu. İş dünyası temsilcileri yüksek büyüme oranının yılın tamamında korunabileceğini belirterek, performansın devamı için reformların önemine dikkat çekti. İş dünyası temsilcilerinin görüşleri şöyle:

TOBB Başkanı RIFAT HİSARCIKLIOĞLU:
Kapsayıcı bir performans

Büyümenin tüm sektörlerde yayılması, kapsayıcı bir büyüme performansı elde edilmesi de ekonomi politikaları açısından önemli bir başarı. İlk çeyrekte görülen bu yüksek büyüme performansında hükümetimizle birlikte hayata geçirdiğimiz projeler de önemli rol oynadı. Bugün Türkiye'ye yatırım yapanlar yarın da kazanacak.

DEİK Başkanı ÖMER CİHAD VARDAN:
Ekonomi güçlendi ve dengelendi

Ekonomi ilk çeyrekte hem güçlenmiş, hem de dengelenmiş bir performans sergiledi. Büyümeyi oluşturan kalemlere baktığımızda, bunun bir yandan tüketim ağırlıklı iç talep, diğer yandan da ihracat kaynaklı olduğunu görüyoruz. Ayrıca coğrafyamızdaki riskler mevcudiyetini korurken, ülkemizdeki böylesi bir gelişme oldukça sevindirici. Bu risklerin azalmasıyla beraber Türkiye'nin daha da ilerleyeceğinin de ön göstergesi.

TİM Başkanı MEHMET BÜYÜKEKŞİ:
Büyümenin yarısı net ihracattan

Net dış ticaret, beklentiler dahilinde büyümeye 2,2 puanlık katkı sağladı. Böylelikle, 2015'in son çeyreğinden itibaren, yani 5 çeyrekte beri büyümeye katkısı ne-

gatif olan net dış ticaret, tekrar büyüme pozitif katkı vermiş oldu. Hükümetimizin ihracatçılarımıza sunduğu desteklerin de etkisiyle, inanıyorum ki 2017'nin geri kalanında da net dış ticaret büyümeye daha fazla katkı verecek.

İSO Başkanı ERDAL BAHCIVAN:
Sanayi, ilk çeyrek büyümesinin motoru

İç pazara verilen kamu destekleri ile başta AB olmak üzere ihracat pazarlarındaki iyileşmeye bağlı olarak ihracattaki artış sanayideki ve ekonomideki büyümeyi hızlandırdı. Sanayi ve sanayi ihracatı büyümenin ana motoru olunca daha sağlıklı bir büyüme ortaya çıktı.

MÜSİAD:
Bu oran bile ekonominin potansiyeli yansıtmıyor

İlk çeyrek büyümesi ekonomideki istikrar ortamının sürdürdüğünü gösteriyor. Yüzde 5'lik büyüme oranı elbette piyasa beklentilerinin oldukça üzerinde. Fakat biz inanıyoruz ki, bu oran bile Türkiye ekonomisinin potansiyelini yansıtabilmeğe yeterli değil. Nitekim büyümenin kompozisyonuna baktığımızda bunu daha iyi görebiliyoruz.

ATO Başkanı GÜRSEL BARAN:
Reel sektöre verilen destek karşılık buldu

Reel sektöre verilen destek karşılık buldu. Coğrafyasında yaşanan olumsuzluklara, Rusya başta olmak üzere ihracat pazarlarındaki sıkıntılara rağmen Türkiye ekonomisinin büyüme sağlaması çok sevindirici. Büyümenin hızını arttıranak ilerleyen Türkiye'nin, kaliteyi de zaman geçirmeden yükseltmesi gerekiyor. Türkiye'de iç tüketim ve kamu harcamalarının

dayalı, cari açık oluşturan büyüme yerine ihracata ve yatırıma dayalı, kaliteli bir büyüme sağlanmalı.

İTHİB Başkanı İSMAİL GÜLLE:
Yapısal reformlar olumlu tablonun mimarı

Ihracatın büyümeye 2,2 puanlık katkı sağlaması mutluluk verici. 2017 yılının ilk çeyreğinde Türkiye'nin mal ve hizmet ihracatı yüzde 10,6 artarken, ithalatta kaydedilen artış ise sadece yüzde 0,8. Atılım yılı olarak ilan ettiğimiz 2017 yılında inanıyorum ki hükümetimiz, attığı birçok olumlu adımla birlikte yapısal reformları da hayata geçirerek çok yakın bir gelecekte çok daha olumlu bir tablonun mimarı olacak.

ASO Başkanı NURETTİN ÖZDEBİR:
Yıl sonu rakamı da yüzde 5 olur

Türkiye, bu performansını önümüzdeki çeyreklerde de sürdürecektir. Yılın tamamını ilk çeyrek büyümemize paralel olarak yüzde 5 seviyelerinde tamamlarız. İlk üç aydaki sanayi ciro endeksi değerleri incelendiğinde, geçen yıla kıyasla performans artışı göze çarpıyor. Mart ayında ciro endeksi, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 25 artış gösterdi, 2016 yılındaki artış oranı ise yüzde 11 ile sınırlı. Bu verilerden hareketle ilk çeyrekteki büyüme performansı ile Türkiye'nin diğer ülkelerden pozitif ayrışacağını net bir şekilde söyleyebiliriz.

BTSO Başkanı İBRAHİM BURKAY:
Reformlar daha güçlü bir büyüme getirecek

İstihdam, ihracat ve yatırım seferberliği meyvelerini vermeye başladı. Reform adımlarıyla birlikte çok daha güçlü bir büyüme yakalayacağımıza inanıyorum. Türkiye ekonomisinde yeni bir dönem başladı. Özellikle ihraç pazarlarımızdaki olumlu gelişmeler ve sanayi bazlı büyüme performansı oldukça anlamlı. Başta Meclis gündeminde bulunan 'Üretim Reform Paketi' olmak üzere, iş dünyamızın beklentileri doğrultusunda atılan adımlarla birlikte büyüme performansımızı yüzde 5 oranının da üzerine taşıyacağımıza inanıyorum.

KSO Başkanı AYHAN ZEYTİNOĞLU:

Kalıcı büyüme için katma değerli sektörlerle yatırım

Memnuniyet verici bir büyüme oranını yakaladık. Moralini düzeltti. Bu oran yılın devamı için de olumlu bir sinyal veriyor. Birinci çeyrekte hükümetin uygulamaya aldığı geçici vergi kesintileri, ek teşvikler, kredi garanti fonu gibi desteklerin büyümeye ciddi katkı verdi. Kalıcı büyüme özellikle ihracatçı ve katma değerli sektörlerle yönelik yapılacak yatırımlarla mümkün.

ESBO Başkanı ENDER YORGANCILAR:
Sürdürülebilirlik kaygısı var

Büyümenin yüzde 2,8'inin iç talep, yüzde 2,2'sinin ise net dış talepten gelmesi uzun zamandır beklediğimiz iki kanatlı büyümeye işaret ediyor. Büyümenin saman alevi niteliğinde kalmaması için makine-teçhizat yatırımlarının artması, bu yatırımların artması için de döviz kurlarında istikrar ve enflasyonla birlikte faizlerin gerilemesi gerekmektedir. Büyüme hızının düzeyi sevindirici olmakla beraber sürdürülebilirlik boyutunda bazı kaygılar da yaratmaktadır.

İZTO Başkanı EKREM DEMİRTAŞ:
İnşaata vergisel destek verilmeli

Yüzde 5 moralimizi çok yükseltti. Şu anda piyasalarda güven de var. Buna karşın büyüme rakamları analiz edildiğinde bazı sektörlerin üzerinde özellikle durulması gerek. Ekonominin lokomotifini inşaat sektöründe beklenen büyüme gerçekleşmedi. İnşaat sektöründe vergisel destekler yapılmalı. Bu büyüme kalıcı ve sürdürülebilir yapmalı, yüzde 5'in altına düşmemeliyiz.

TÜGİK Başkanı ERKAN GÜRAL:
Ülkenin iktisadi altyapısı sağlam

Ekonomideki genel büyüme trendinin artarak süreceğini uzunca bir süredir beklüyorduk. Özellikle hane halklarının tüketim harcamaları ile mal ve hizmet ihracatındaki büyük artış, ülkenin iktisadi alt yapısının ne denli sağlam olduğunu en belirgin göstergesi.

Kayıt dışı istihdam hedefine destek...

2023 hedefi yüzde 15

ASO Genel Sekreteri Yavuz Cabbar, "Türkiye'nin en önemli üç sanayi odası olarak hedefimiz, şu anda yüzde 30'lar seviyesinde olan kayıt dışı istihdam oranını, Türkiye'nin 2023 hedefi olan yüzde 15'ler seviyesine indirmek için katkı sağlamak." ifadesini kullandı. ■ 9'da

Kayıt dışı istihdam hedefine destek...

■ ASO Genel Sekreteri Yavuz Cabbar, "Türkiye'nin en önemli üç sanayi odası olarak hedefimiz, şu anda yüzde 30'lar seviyesinde olan kayıt dışı istihdam oranını, Türkiye'nin 2023 hedefi olan yüzde 15'ler seviyesine indirmek için katkı sağlamak." ifadesini kullandı. ASO'dan yapılan yazılı açıklamaya göre, **Istanbul Sanayi Odası** ve Adana Sanayi Odası ortaklığıyla yürütülen "Kayıt Dışı İstihdamın Azaltılması Projesi" kapsamında ASO koordinatörlüğü ve ev sahipliğinde seminer ve panel gerçekleştirildi. Cabbar, toplantının açılışında yaptığı konuşmada, projenin amacının çalışan ve işveren farkındalığını artırarak kayıt dışı istihdamla mücadele için çözüm önerileri geliştirmek olduğunu kaydetti. Kayıt dışı istihdamın tüm ülkelerin ortak sorunu olduğunu belirten Cabbar, "Türkiye'nin en önemli üç sanayi odası olarak hedefimiz, şu anda yüzde 30'lar seviyesinde olan kayıt dışı istihdam oranını, Türkiye'nin 2023 hedefi olan yüzde 15'ler seviyesine indirmek için katkı sağlamak. Dünyada istihdam yükünün az olduğu ülkelerde kayıt dışı da az. Emek yoğun sektörlerde kayıt dışılık daha fazla. Tarımda ve hizmet sektörlerinde de kayıt dışılık yüksek. İmalat sanayisinde yüzde 20'ler civarında. Büyük illerimizde ise kayıt dışı oranı düşük. Bizim yaptığımız tespitler, dünya örnekleriyle de örtüşüyor." değerlendirmesinde bulundu. Kayıt dışı istihdamın önlenmesi için devletin yanı sıra işçi ve işveren örgütleri başta olmak üzere toplumun tüm kesimlerine büyük görev düştüğünü belirten Cabbar, ASO öncülüğünde yürütülen projenin sadece 3 şehirde değil tüm Türkiye'de farkındalık yaratması temennisinde bulundu. (AA)

70 MAKİNECİ LİSTEYE GİRDİ

MAKİNE İhracatçıları Birliği (MAİB) üyesi 70 firma, **İstanbul Sanayi Odası** (İSO) tarafından her yıl hazırlanan "Türkiye'nin İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" listesinde yer buldu. MAİB'den yapılan açıklamaya göre, **İSO 500** listesine giren MAİB üyesi firmaların geçen yıl üretimden satışları net 84.4 milyar TL olarak gerçekleşti.

05 BEKLENTİ: YÜZDE 3.5
VERİ: YÜZDE 5

İlk çeyrekte sürpriz büyüme

Devlet destekleriyle çarklarını hızlandıran Türkiye, 2017'nin ilk çeyreğinde yüzde 5 büyüdü. Beklentileri aşan atılımı değerlendiren uzmanlar, "Geçici olabilir. Yatırımları canlandıracak reformlara ihtiyaç var" dedi. Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, 'güven' vurgusu yaptı: Türkiye ekonomisi tekrar, çok keskin bir şekilde çığışa geçti. En önemlisi de piyasada yeniden güven ortamının oluşması.

Hane halkının nihai tüketim harcamaları, 2017 yılının birinci çeyreğinde yüzde 5,1 arttı. Devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 9,4, yatırımlar ise yüzde 2,2 yükseldi kaydedti.

Türkiye'den ilk çeyrekte şaşırtan büyüme

Devletin sağladığı nakit akışı ile çarklarını hızlandıran Türkiye, yılın ilk çeyreğinde yüzde 5 büyüdü. Beklentileri aşan bu rakamın geçici olduğunu düşünen uzmanlar ise yatırımları canlandıracak reformlara ihtiyaç olduğunu belirtiyor.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), yılın ilk çeyreğine (ocak-mart) ilişkin Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) verilerini açıkladı. Buna göre, GSYH tahmini, zincirlenmiş hacim endeksi olarak, bu yılın ilk çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5 arttı. Üretim yöntemiyle gayrisafi yurt içi hasıla tahmini ise aynı dönemde cari fiyatlarla yüzde 14,3 yükselerek, 641 milyar 584 milyon lira olarak belirlendi. Tarım sektörünün toplam katma değeri, bu yılın ocak-mart döneminde geçen yılın aynı çeyreğine göre, zincirlenmiş hacim endeksi olarak yüzde 3,2, sanayi sektörünün toplam katma değeri yüzde 5,3, inşaat sektörünün ise yüzde 3,7 artış gösterdi. Ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin toplamından oluşan hizmetler sektörünün katma değeri ise yüzde 5,2 yükseldi. Bu yılın ilk çeyreğinde istisadi faaliyet kollama göre cari fiyatlarla en yüksek büyüme hızı, yüzde 35,5 ile "finans ve sigorta faaliyetleri" sektöründe kaydedildi. Tarım, ormancılık ve balıkçılık sek-

törünün büyüme hızı yüzde 10,2, inşaat sektörünün ise yüzde 10,7 olarak belirlendi. Hanehalklarının nihai tüketim harcamaları, 2017 yılının birinci çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre zincirleme hacim endeksi olarak yüzde 5,1 arttı. Devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 9,4, gayrisafi sabit sermaye oluşumu ise yüzde 2,2 artış gösterdi. Büyüme rakamlarının açıklanması sonrasında borsa 99 bin 400 puanın aşarak rekor kırarken, dolar da 3,51' geriledi. Yüzde 3,5'lik beklentinin çok üzerinde, yüzde 5 olarak açıklanan büyüme rakamlarına dair yapılan açıklamalar ise şöyle:

CHP Genel Başkan Yardımcısı Cevdet Özkan Budak: "Sanayi üretiminde, yatırımlarda ciddi bir canlanma yok. Bu demektir ki, Türkiye üretmeden, tüketerek büyüyor. Bunun da sağlıklı bir ekonomik yapı olmadığı açık. O nedenle işsizlik, enflasyon, büyüme rakamları, üretim artışıyla dayanışmayan ve refah yaratmayan büyüme rakamları ortumlecek bir durum değil. Kısa vadede büyümedeki bu yükseliş kısmen dış konjonktürle ilişkilidir. Bence en önemli husus şu, tekrar piyasada güven var. Reformlarla bunu pekiştireceğiz. İnşaatlı Türkiye tekrar yüzde 5 ve üzeri büyümeye patikasına oturacak."

CHP Genel Başkan Yardımcısı Cevdet Özkan Budak: "Sanayi üretiminde, yatırımlarda ciddi bir canlanma yok. Bu demektir ki, Türkiye üretmeden, tüketerek büyüyor. Bunun da sağlıklı bir ekonomik yapı olmadığı açık. O nedenle işsizlik, enflasyon, büyüme rakamları, üretim artışıyla dayanışmayan ve refah yaratmayan büyüme rakamları ortumlecek bir durum değil."

ENFLASYON VE İŞSİZLİK SORUNU SÜRÜYOR

■ CHP Teğirdağ Milletvekili Fehi Özlü: "İlk 3 ayda %5'lik büyümenin sırtı: Ekonomide üretim yok ama katma değer çok. Yeni milli gelir sayısında üretimden katma değer yaratıyoruz. Yatırımın güvenip, itibar edip makine teçhizatı yatırıma yapmadığı ekonomide %5 büyüme, itibarsız büyüme dönemine hoş geldiniz."

■ Ekonomist Ali İhsan Göker: "Enflasyon %12 olduğu bir yerde %5 reel büyüme %17 nominal büyüme demektir. Kıymetli arkadaşlar, %17 büyüyor bir sektör sayılabilir mi?"

■ Ekonomist Mahir Eğinmez: "Yılın ilk çeyreğinde döviz ve iç talep artışıyla %5 büyüdü. Kültür haber: İşsizlik ve enflasyon iki hanede devam ediyor."

■ Maliye Bakanı Naci Ağbal: "Bugün açıklanan büyüme verisi, geçtiğimiz yılın verilerine göre iyidir. Kredi Garanti Fonu, KOSGEB, prim ötelmesi, yatırım tevdileri ve istihdam destekleri gibi mali tevdilerin de katkı sağladığını düşünüyorum. Bu yılın ilk çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5,1 artış oldu. Devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 9,4, yatırımlar ise yüzde 2,2 yükseldi. İnşaat sektörünün toplam katma değeri yüzde 5,3, inşaat sektörünün ise yüzde 3,7 artış gösterdi. Ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin toplamından oluşan hizmetler sektörünün katma değeri ise yüzde 5,2 yükseldi. Bu yılın ilk çeyreğinde istisadi faaliyet kollama göre cari fiyatlarla en yüksek büyüme hızı, yüzde 35,5 ile 'finans ve sigorta faaliyetleri' sektöründe kaydedildi. Tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün büyüme hızı yüzde 10,2, inşaat sektörünün ise yüzde 10,7 olarak belirlendi. Hanehalklarının nihai tüketim harcamaları, 2017 yılının birinci çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre zincirleme hacim endeksi olarak yüzde 5,1 arttı. Devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 9,4, gayrisafi sabit sermaye oluşumu ise yüzde 2,2 artış gösterdi. Büyüme rakamlarının açıklanması sonrasında borsa 99 bin 400 puanın aşarak rekor kırarken, dolar da 3,51' geriledi. Yüzde 3,5'lik beklentinin çok üzerinde, yüzde 5 olarak açıklanan büyüme rakamlarına dair yapılan açıklamalar ise şöyle: **CHP Genel Başkan Yardımcısı Cevdet Özkan Budak:** "Sanayi üretiminde, yatırımlarda ciddi bir canlanma yok. Bu demektir ki, Türkiye üretmeden, tüketerek büyüyor. Bunun da sağlıklı bir ekonomik yapı olmadığı açık. O nedenle işsizlik, enflasyon, büyüme rakamları, üretim artışıyla dayanışmayan ve refah yaratmayan büyüme rakamları ortumlecek bir durum değil."

KGF, bankaları risk almaya teşvik ediyor

■ Dünya Bankasının hazırladığı "Küresel Ekonomik Beklentiler Haziran 2017: Kirilgan Bir İyileşme" raporuna göre, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TUSİAD) ile ortaklaşa düzenlenen bir konferansta tanıtıldı. Dünya Bankası Türkiye Ülke Direktörü Johannes Zutt, Türkiye'nin geçen sene zorlu bir yıl geçirdiğini ve kredi derecelendirme kuruluşlarının Türkiye'nin notunu düşürdüğünü belirterek, Türkiye'de kısa ve orta vadede bir dengelenme görül-

düğünü ifade etti. "Türkiye'de kredi büyümesi görüyoruz ama bu büyüme Kredi Garanti Fonu (KGF) tarafından tetiklenen yapıyı bir büyüme. Çünkü KGF, bankaları daha fazla risk almaya teşvik ediyor" ifadelerini kullanan Zutt, sözlerine şöyle devam etti: "Aynı zamanda sıcak parağa aşırı maruz kalma durumu, bankacılık sektöründe bir takım kirilganlıklara sebep oluyor. Dolayısıyla Hükümetin mevcut politika duruşu bu kirilganlığı

biraz daha kötüleştiriyor olabilir. KGF vergi avantajları ve kolaylıklarıyla beyaz esya almamış söz konusu olduğunda, bu tüketimi artırdı ve büyümeyi su anda destekliyor. Çok sayıda gözlemci Türkiye'nin politika görünümünü konusunda endişeli. Örneğin OHAL'in ne kadar daha devam edeceği konusunda endişeliler. Hükümetin, yatırımları ve verimlilik artışını engelleyen bu kritik sorunları etkileme gücü konusunda bir takım endişeleri var."

Dünya Bankası'nın Türkiye Direktörü Zutt, Türkiye'de kredi büyümesinin KGF desteği ve yapıyı olduğunu belirterek, "Aşırı sıcak para, bankacılık sektöründe kirilganlıklara sebep oluyor" dedi.

Dünya Bankası, KGF'nin neden olduğu risklere karşı Türkiye'yi uyardı.

YATIRIMLAR BEKLENTİLERİN ALTINDA

Türkiye İstatistik Kurumunun (TÜİK) açıkladığı verilere göre ülke ekonomisinin yılın ilk çeyreğinde yüzde 5 büyüdüğünü ifade eden TUSİAD Başkanı Erdal Bilal, bunun memnuniyet verici bir gelişme olduğunu söyledi. Beklentilerin üzerinde gelen büyüme rakamlarının tüm iç dışın sevindirici birer haber olduğunu, "diniz burada bizim için sone derece güzel sürprizler de olduğu bizi çok mutlu ediyor. Dört tane alt kırılım önemli. İhracatta yüzde 10,6 büyümeye gelmesi, hükümetin harcamalarında büyümenin yüzde 9,4 olması, tüketimin yüzde 5,1 olması, yatırımların ise yüzde 2,2'ye kalması" değerlendirmesine yer verdi.

5 YILDIZLI BÜYÜME

Ekonomi yılın ilk çeyreğinde, teşviklerin desteğiyle iç talep ve ihracatla yüzde 5 büyüdü. İlk üç ayda ihracat yüzde 10.6, tüketim yüzde 5.1 arttı

Her kesim memmun

TİM Başkanı Büyükeşçi, ihracatın güçlü bir şekilde artış göstermesinin büyümeye önemli oranda katkı sağladığını kaydetti. **İSO Başkanı Bahçıvan** da, sanayinin teşvik ve desteklerin hakkını vererek ilk çeyrek büyümesinin motoru olduğunu belirtti. **TÜSİAD Başkanı Erol Bilecik** ise, "Yüzde 5 önemli bir büyüme çizgisinin başlangıcı" dedi. >> 6'da

İç talep patladı

TÜİK verilerine göre gayrisafi yurtiçi hasıla (GSYH) zincirlenmiş hacim endeksi olarak, 2017 yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5 arttı. Beklentilerin üzerindeki büyümede iç talepteki canlanmanın yanı sıra bir yıl sonra tekrar artışa geçen güçlü ihracat etkili oldu.

Şapka çıkarılır

Başbakan yardımcılarında Nurettin Canikli, "Bu performansa sadece şapka çıkarılır" dedi, Mehmet Şimşek de, "Reformlarla bunu pekiştireceğiz. Türkiye tekrar %5 ve üzeri büyüme patikasına oturacak" ifadesini kullandı. Ekonomi Bakanı Zeybekci ise, Türkiye'nin AB üyelerinin 23'ünden daha hızlı büyüdüğünü söyledi. >> 6'da

Türkiye ekonomisi yılın ilk çeyreğinde, teşviklerin desteğiyle iç talep ve ihracat öncülüğünde yüzde 5 büyüdü. İlk üç ayda ihracat yüzde 10,6, tüketim ise yüzde 5,1 oranında artış gösterdi

EKONOMİ SERVİSİ

Türkiye ekonomisi geçen yıl ekonomide yaşanan yavaşlama sonrası hükümetin sağladığı istihdam ve vergi teşviklerinin desteğiyle iç talep öncülüğünde yüzde 5 büyüdü. Beklentilerin üzerindeki büyüme iç talepteki canlanmanın yanı sıra tekrar artıya geçen güçlü ihracat etkili oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre gayrisafi yurtiçi hasıla (GSYH) zincirlenmiş hacim endeksi olarak, 2017'nin birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5 arttı.

641.5 milyar TL

Üretim yöntemiyle gayrisafi yurtiçi hasıla tahmini, 2017 yılının birinci çeyreğinde cari fiyatlarla yüzde 14.3 artarak 641 milyar 584 milyon TL oldu.

Gayrisafi yurtiçi hasılaya oluşturan faaliyetler incelendiğinde, 2017 yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; tarım sektörü toplam katma değeri yüzde 3,2, sanayi sektörü yüzde 5,3, inşaat

sektörü yüzde 3,7 arttı. Ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin toplamından oluşan hizmetler sektörünün katma değeri yüzde 5,2 arttı. Takvim etkisinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, 2017 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 4,7 arttı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,4 arttı.

İHRACAT GAZA BASTI

Mal ve hizmet ihracatı, 2017'nin birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirieme hacim endeksi olarak yüzde 10,6, thalati ise yüzde 0,8 arttı.

İsgücü ödemeleri, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 11,6 artarken, net işletme artığı/karma gelir yüzde 20,2 arttı. İsgücü ödemelerinin gayrisafi katma değer içerisindeki payı yüzde 39,7 oldu.

İsgücü ödemelerinin cari gayrisafi katma değer içerisindeki payı geçen yılın aynı döneminde yüzde 41 iken 2017 ilk çeyrekte yüzde 39,7 oldu. Net işletme artığı/karma gelirin payı ise yüzde 39,5'ten yüzde 41,3'e yükseldi. Takvim etkisinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4,7 artarken, bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,4 arttı.

KAMU HARCAMASI YÜZDE 9,4 ARTTI

Hanehalkının nihai tüketim harcamaları, 2017 yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirieme hacim endeksi olarak yüzde 5,1 arttı. Devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 9,4, gayrisafi sabit sermaye oluşumu ise yüzde 2,2 arttı.

YILA HIZLI BAŞLADI

Tarih	Büyüme oranı (%)	Tarih	Büyüme oranı (%)
1. çeyrek	3,5	1. çeyrek	4,5
2. çeyrek	7,2	2. çeyrek	5,3
3. çeyrek	5,9	3. çeyrek	-1,3
4. çeyrek	7,4	4. çeyrek	3,5
Yıl	6,1	Yıl	2,9
2017/1 çeyrek		Büyüme oranı (%)	5,0

YARISI İHRACATTAN

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekçi, yılın ilk çeyrek büyüme rakamının yarısına katkının ihracattan geldiğini belirterek, "İhracatımızın güçlü bir şekilde artış göstermesi büyümeye önemli oranda katkı sağladı" dedi. Büyükekçi, "Yüzde 5'lik büyüme oranı 2014'ten beri yakaladığımız en yüksek ilk çeyrek rakamı oldu. Atılım yılı ilan ettiğimiz 2017'de ülkemiz hem büyümekte, hem de ihracatta önemli atılımlar gerçekleştiriyor" diye konuştu.

'Yüzde 5 iyi bir başlangıç oldu'

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Erol Bilecik, "Yüzde 5 önemli bir büyüme çizgisinin başlangıcı. Büyümenin ağırlıkta lokomotif olduğu nokta hükümet harcamaları ve tüketim. Dönüşüm bunu yıl sonuna kadar uzun vadeli politikalarla çok sağlıklı bir şekilde destekleyebilir" dedi.

'Önemli bir motivasyon'

MÜSİAD Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, "İlk çeyrek verisi, yıl sonu büyüme hedefi olan yüzde 4,4'e ulaşabilmek ve aşabilmek için önemli bir motivasyon oldu. 2017'de göstereceğimiz performansla gelismekte olan ülkelerden pozitif olarak ayrışacağımızı tahmin ediyoruz" dedi.

'Büyümenin motoru sanayi'

İstanbul Sanayi Odası Başkanı İsmail Bahçıvan, sanayinin teşvik ve desteklerin hakkını vererek ilk çeyrek büyümesinin motoru olduğunu belirtti. Bahçıvan, teşviklerin başta büyümenin dinamosu olan sanayi sektörü olmak üzere tüm sektörlerde istenen canlanmayı yarattığını kaydetti.

'AB'nin önemini ortaya çıkardı'

TÜGİAD Başkanı Ali Yücelen, büyüme verisini sevindirici olarak nitelendirerek "İhracat büyümeye pozitif katkı sağladı. İhracattaki artışa AB ülkelerindeki toparlanmanın katkısı büyük. Bu da AB'nin ne kadar önemli olduğunu gösteriyor" diye konuştu.

'Şapka çıkarılır'

Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli, "Türkiye ekonomisinin ilk çeyrekte ortaya koyduğu yüzde 5'lik büyüme performansına sadece şapka çıkarılır" dedi. Türkiye ekonomisinin güçlü dinamikleri, soklara karşı dayanma gücü, olumsuzluklara çok kısa sürede adapte olabilmeye özelliğinin farkı ortaya çıkardığına işaret eden Canikli, finansal yapının sağlamlığını ağır sokulara test edildiğini, Merkez Bankası'nın da

Nurettin Canikli

rasyonel ve büyümeyi dikkate alan başmısız politikalar uyguladığını belirterek, sunulan kaydetti: "Hükümetimiz aktif, kararlı ve cesur adımlar attı. Reform gündemimiz hiç boş kalmadı. Ekonominin ihtiyaç duyduğu kararlar gecikmeden alındı. Ekonomide yeni atılım dönemi başlamıştır. Türkiye'nin bu dönemdeki hikayesi büyüme, istihdam, adalet, güvenlik, özgürlük ve gelir dağılımı üzerine olacaktır."

'Daha da hızlı büyüyeceğiz'

Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, "Büyümedeki bu yükseliş kısmen aldığımız tedbirlerle, kısmen de konjonktüre ilişkin. En önemli husus şu, tekrar piyasada güven var. Reformlarla bunu pekiştireceğiz. Türkiye tekrar yüzde 5 ve üzeri büyüme patikasına oturacak. İlk çeyrek büyüməsi ve ikinci çeyreğe ilişkin göstergeler, büyümenin bızim hedefimizin üstünde kalabileceğine işaret ediyor" dedi. Şimşek, yüzde 5'lik büyümenin 2,8 puanı yurtiçi talep, 2,2 puanının net ihracattan geldiğine

Mehmet Şimşek

dikkat çekerek, verilerin 'dengeli' bir büyüme işaret ettiği söyledi. Şimşek büyümenin ikinci çeyrekte daha da gücüne geçtiğini belirtti.

Şimşek, Bireysel Emeklilik Sistemi'ne otomatik katılma giren 5,6 milyon kişiden yüzde 52'sinin ayrıldığını belirterek, "Bireysel emeklilikte yeterince başanılı olduğumuzu söyleyemem, cayma oranı yüksek, sistemi gözden geçireceğiz" dedi. Şimşek, NTV'de, "Gıda fiyatlarına müdahale edeceğiz. Kadem tasminatı süregelen model doğru bulmuyorum" dedi.

İŞ DÜNYASI MEMNUN

AHMET NAZIF ZORLU
Zorlu Holding Yönetim Kurulu Başkanı
"Baktığımızda büyüme sanayiden geldi. O zaman sanayinin değerini çok iyi anlayıp bizim yatırımlarımıza devam etmemiz lazım. Türkiye sanayi ile büyümek mecburiyetindedir."
TUNCAY ÖZLHAN
Anadolu Grubu Yönetim Kurulu Başkanı
"Önemli bir büyüme. Böyle sıkıntılı bir ortamın arkasından hükümetin almış olduğu tedbirlerle ve teşviklerle ekonomi canlanma dönemine girdi ve onun neticesinde de bu yüzde 5'lik büyümeyi gördük."
ALİ KIBAR
Kibar Holding Yönetim Kurulu Başkanı
"Özellikle sektöre verilen bir takım finansal iyileşmelerini yanı sıra ihracata yönelik bazı siparişlerin daha etkin hale gelmesi piyasalardaki iyileşmeyi beraberinde getirdi."

'İhracatın net katkısı % 2,18'

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, "Ülkemiz 2017'nin birinci çeyreği itibarıyla resmi olarak verisi açıklanmış Avrupa Birliği Üyelerinin 23'ünden daha hızlı büyümeyi başarmıştır" dedi. Zeybekci, "İhracat destekleri ve ustalaşmış ihracatçıların emeklerinin karşılığını almaya başladığı. Net ihracatın büyümeye katkısı 2,18 puan oldu. Pozitif seyir devamı, turizmün toparlanmasında ihracatın büyümeye katkısı 2017'de pozitif gerçekleşecektir" diye konuştu.

'Teşvik, destekle talep canlandı'

Maliye Bakanı Naci Ağbal, "Büyüme verisi, uygulamaya koyduğumuz gecici vergi indirimleri, prim ödemeleri, KGF, yatırım teşvikleri ve istihdam destekleri gibi mali teşviklerin ne kadar yerinde olduğunu bir kez daha göstermiştir. Bu teşvikler yatırım, üretim, ihracat ve istihdam artışı desteklemiş, iç talebi ivmelendirmiştir" dedi. Ağbal, "Tüketim harcamaları, yaptığımız vergi indirimleri ile önümüzdeki çeyrelerde de büyümeyi destekleyecektir" dedi.

'4.4'lük hedefin üstüne çıkılacak'

Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan, "Türkiye ekonomisinin 2017 için ortaya koyduğumuz yüzde 4,4'lük büyüme hedefini gerçekleştirmesini, hatta bu rakamın üzerine çıkmasını; böylece Türkiye ekonomisi için düşük büyüme tahmini yapmayı adet haline getirmiş uluslararası kuruluşları da bir kez daha açık ara yanıltmamızı bekliyoruz. Yüksek büyüme performansı uluslararası kuruluşlara günün başlıkta sıvanamayacağını göstermiştir" dedi.

'Hızlı büyümede ilk 5 içindeyiz'

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü, "Üretimi arttırmak ve ekonomiyi canlandırmak üzere atılan adımların etkilerini ikinci çeyrekte daha net görmeye başlayacağız. Türkiye ilk çeyrekte gerek AB gerekse OECD ortalamasından çok daha iyi bir performans göstermiştir. Belli bir büyüğün üzerinde ekonomiler kıyaslandığında Türkiye en hızlı büyüyen ilk beş ekonomi arasında girmiştir" diye konuştu.

İş dünyası: İkinci çeyrekte de umutluyuz

Erol
Bilecik

Erdal Bahçivan

BÜYÜME rakamlarını değerlendiren iş dünyası temsilcileri de Türkiye'nin yılsonunda yüzde 5'lik oranı yakalayacağını belirtiyor. TUSİAD Başkanı Erol Bilecik, "Büyüme verisinde 4 alt kırılım bizim için önemli. İhracatta yüzde 10.6 büyümenin gelmesi,

hükümet harcamalarında yüzde 9.4, hanehalkı tüketiminde yüzde 5.1 olması, yatırımların ise yüzde 2.2'de kalması. Hiç vakit kaybetmeden yapısal reformların da bir an önce anons edilmesi gerekli" dedi.

MÜSİAD Başkanı Abdurrahman Kaan, Türkiye

ekonomisinin pozitif ayrışacağını belirterek, "Yüzde 5'lik büyüme oranı elbette piyasa beklentilerinin oldukça üzerinde. Fakat biz inanıyoruz ki, bu oran bile Türkiye ekonomisinin potansiyelini yansıtmakta yeterli değil" diye konuştu.

Mehmet
Büyükekşi

Abdurrahman Kaan

Sanayi büyümenin motoru

TİM Başkanı Mehmet Büyükekşi, ihracatın tekrar büyümeye pozitif katkı verdiğini belirterek, "Hükümetimizin ihracatçılarımıza sunduğu desteklerin de etkisiyle, inanıyorum ki 2017'nin geri kalanında da net dış ticaret büyüme daha fazla katkı verecek" açıklamasında bulundu. İSO Başkanı Erdal Bahçivan, ihracatın yüzde 95'inin sanayi ürünleri olduğunu hatırlatarak, "Yılın bu ilk büyüme verilerinden çıkan sonuç; büyümenin motorunun sanayi olduğudur" dedi.

Destekler karşılık buldu

ATO Başkanı Gürsel Baran, istikrar ve güven ortamının rakamlara yansıdığını belirtirken, "Reel sektöre verilen destek karşılık buldu" dedi. Zorlu Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Nazif Zorlu, büyümenin sanayiden geldiğini, o nedenle de sanayinin değerini anlamak gerektiğini söyledi.

Nitelikli büyüme

Adına ister işaret fişeği deyin ister öncü gösterge, belli ki Türkiye **yeniden hızlı büyüme** dalgasını yakalamış durumda... 2011'deki **%8.8**'lik büyümenin ardından "**gaz-fren**" tartışmaları, **Gezi** gerginliği, **17-25 Aralık** operasyonları, **faiz, döviz** kumpasları, **FETÖ**'nün işgalci haydutları, **PKK** ve güneyimizdeki **DEAŞ**'a, savaşa rağmen **sürdürdüğümüz büyüme**yi artırmak için çok uğraştık.

Geldiğimiz nokta, **yeniden hızlı büyüme sörfüdür** ve bunun hızlanarak süreceğini düşünüyorum. Hızlı büyüme, bizim için "**gerek şart**" idi ve şükür bunu yakalıyoruz. Ancak "**yeter şart**" nitelikli büyümedir ve Türkiye'yi 2023 hedeflerine taşıyacak olan da bu **nitelik sıçraması** olacaktır.

Tipki ihracatın cirosunun değil, **kilogram fiyatının**, turist sayısının değil **turist başına gelirin** önemli olması gibi, büyü-

menin yüzdesi kadar bunu ne ile **nasıl temin ettiğimiz** de önemlidir. Son verilerden anlıyoruz ki hedeflerimize varabilmek için gereken büyüme hızının alt sınırı **%5** olmakla birlikte, 2023'te **2 trilyon dolarlık milli gelir** için **%6-7** gibi bir hız ihtiyacımız var. Mevcut üretim modeliyle gidilmesi halinde, **dış risklere açık** bir büyüme rakamı. Ancak yeni **üretim fonksiyonu** olan **bilgi** ve **inovasyon** yoluyla, bu hızı sağlayabilir, **satın almalar** yoluyla **zıplayarak büyüme** gibi yeni kavramları hayatımıza sokabiliriz. Peki, bu nasıl olacak? Öncelikle **ISO**'nun en büyük 500 şirket verilerinde sözü edilen **düşük teknolojilerin oranını azaltırken** orta ve yüksek teknolojilere geçişi hızlandırmak gerekiyor. **İnovasyon** kavramını dilimize soktuk ama henüz hayatımıza sokamadık. **Ar-Ge** hâlâ **şirketlerin lüks hanesindeki** harcamaların ifadesi...

Nitelik, ancak **nitelikli beyinlerle** olur. Şu anda pek çok işletme, kendi vasatlığını, **işgali altında olduğu insan kaynakları birimiyle** koruyor. Anlatmak istediğim, **zekâ ve kabiliyetleri bulmak**, geliştirmek ve üretime dâhil etmek gibi hedef koymadıkça **hangi patron, ileri teknoloji ürünü üretebilir ki...**Başka bir sıkıntı, **ölçeğe** dairdir. İşbirliği ve işbölümü (**collaboration**) ne yazık ki hâlâ yaygın değil ve her **KOBİ**, kendi **küçük dünyasından dünyaya meydan okuma açmazında...** Ortaklık kültürünü ivmelendirecek adımlara ihtiyacımız var. **Tarım**, henüz eteğimizdeki taşları dökmeye başladığımız bakir alan. **Toprağa tohumun yanı sıra bilgi ekmeğe başlamanın tam zamanı...** Daha yığınca alanda **nitelik dönüşümü sağlayabilirsek**, **büyümenin nicelik boyutunu** maksimum faydaya çevirir, Türkiye'yi üst gelir grubuna zıplatabiliriz.

Şapka çıkartan büyüme

Türkiye ekono-
misi, Cumhurbaş-
kanı Erdoğan'ın
'sıçrama yılı'
dediği 2017'nin
ilk üç ayında
yüzde
5 büyüdü.

OECD VE G20'NİN EN HIZLISI

AK PARTİ hükümetinin sağladığı istihdam ve vergi teşviklerinin desteğiyle iç talep ve ihracat öncülüğünde beklentilerin üzerinde büyüyen Türkiye ekonomisi, küresel ortalamaları aştı. Yüzde 5 büyüme ile Türkiye, OECD ve G20'nin en hızlısı oldu.

BORSA REKOR GETİRDİ, 100 BİNİ ZORLADI

KISKANDIRAN BÜYÜME

Türkiye ekonomisi, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 'sıçrama yılı' dediği 2017'ye hızlı başladı. Teşviklerin desteğiyle iç talep ve ihracat öncülüğünde yılın ilk üç ayında yüzde 5 büyümeye ile Türkiye ekonomisi, OECD ve G20'nin en hızlısı oldu.

İlk ceyrekte % 5 büyümeye (%)

DÜNYA BÜYÜME ÜÇÜNDE İLK DÖRTTEYİZ

Ülke	Büyüme (%)	Ülke	Büyüme (%)
Çin	6.9	İtalya	2.3
ABD	1.9	İspanya	2.3
Rusya	1.6	Danimarka	2.2
Türkiye	5.0	ABD	2.0
Endonezya	5.0	İngiltere	2.0
Büyüme	5.0	Amerika	1.9
Polonya	4.2	Australya	1.7
Fransa	4.0	Belçika	1.7
Estonya	4.0	Yeni Zelanda	1.6
Letonya	4.0	Japonya	1.3
İsrail	3.5	İtalya	1.2
Brezilya	3.0	Hollanda	1.0
G. Kore	3.0	Fransa	1.0
Çekiya	2.8	İsviçre	0.9
Portekiz	2.8	Norveç	0.9
Bahamalar	2.8	Yunanistan	0.8
Finlandiya	2.6	Sil	0.4
Malezya	2.6	Brezilya	0.3

Not: Ülkelerin 2017 yılı ilk çeyrek büyüme oranlarıdır.

TÜRKİYE ekonomisi, AK Parti hükümetinin sağladığı istihdam ve vergi teşviklerinin desteğiyle iç talep ve ihracat öncülüğünde beklentilerin üzerinde yüzde 5 büyüdü. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 'sıçrama yılı' dediği 2017 yılına hızlı başlayan Türkiye ekonomisinde, yılın ilk üç ayında ulaşılan büyüme adeta tüm dünyaya şapka çıkardı. Türkiye yüzde 5 büyümeye ile küresel ortalamaları geride bırakan bir performans ortaya koyarken, G20 ve OECD'nin en hızlısı oldu. 2017'nin birinci çeyreği itibarıyla resmi olarak verisi açıklanmış olan AB üyelerinin 23'ünden daha hızlı büyüme başarısı, Türkiye, sözcük anlamında yüzde 2.4 olan hem AB ortalamasının, yüzde 1.8'lik G7 ülkeleri ve yüzde 2 olan OECD ortalamasının üzerinde bir büyümeye ulaştı. Büyümede en önemli unsurlardan biri de AB'de yaşanan toparlanma ve bunun devam edeceği beklentisi olurken, beş çeyreklik negatif olan ihracatın büyümeye katkısı 2017 ilk çeyrek itibarıyla pozitifleşti.

İKİNCİ ÇEYREK DAHA GÜÇLÜ

Beklentileri aşan veri sonrası yıl sonu büyüme tahminlerinde de yukarı yönlü revizyonlar başlarken, yılın ikinci çeyreğinde büyümenin daha da güçlenmesi bekleniyor. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre üretim yöntemiyle gayrisafi yurtiçi hasıla tahmini, 2017 yılının birinci çeyreğinde cari fiyatlarla yüzde 14.3 artarak 641.58 milyar TL oldu. Gayrisafi yurtiçi hasılayı oluşturan faaliyetler incelendiğinde, birinci çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre tarım sektörü toplam katma değeri yüzde 3.2, sanayi sektörü yüzde 5.3, inşaat sektörü yüzde 3.7 arttı.

Tahminler yukarı revize ediliyor

YIL sonu için büyüme tahmini ilk çeyrek verisi sonrası yukarı yönlü güncellemeler gelirken Goldman Sachs ilk çeyrek verisini basılı basına 2017 yılı büyüme tahmini yüzde 3.2'den yüzde 4'e çektiğini belirtti. Goldman Sachs büyümenin ikinci çeyrekte daha da güçlü olabileceğine dikkat çekirken ikinci çeyrek verilerinin tahminlerde yukarı yönlü daha fazla revizyonu da mümkün kıldığını söyledi. Uluslararası kuruluşların büyüme beklentileri de bir süredir belirgin bir şekilde yukarı revize ediyor. Geçen hafta beklentilerin üzerindeki nisan ayı sanayi üretimi verileri sonrası, revizyonlar gelmeye başlamıştı.

Borsada rekor getirdi

BÜYÜME verisi yurt içi piyasalarda doping etkisi yaptı. Borsa İstanbul'da BIST 100 endeksi, piyasa beklentilerinin çok üzerinde gelen birinci çeyrek büyümesinin ardından hızlı yükselise geçerek, seans içi rekorunu tazeledi. Endeks, seans içinde 99.707 ile tarihin en yüksek seviyesini görürken, 100 bin seviyesini zorladı. Haftaya yüzde 0,03 düşüşle 98.915 puandan başlayan BIST 100 endeksi, Türkiye ekonomisinin birinci çeyrekte yüzde 5 ile piyasa beklentilerinin üzerinde güçlü büyümesinin pozitif etkisiyle gün içinde tarihinin en yüksek seviyesini gördükten sonra yüzde 99.442 artışla 0.5 puandan kapandı. Büyüme rakamları Türk Lirası'nda da güclendirdi. Uluslararası piyasalarda

3.5371'den güne başlayan dolar, büyüme verisinin desteğiyle 3.5160 seviyesine geriledi. Dolar/TL'de 3.50'nin önemli

destek konumunda bulunduğu ifade eden analistler, bu seviyenin kırılması durumunda 3,46'nın gündeme geleceğini, olası yükseltilerde 3,5550'nin direnc konumunda olacağını kaydetti.

DOLAR TAHMİNİ GERİLEDİ

Öte yandan, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), 2017 yılı Haziran ayı Beklentisi Anketi'ni yayımladı. Merkez Bankası, 2017 yılı Gayrisafi Yurtiçi Hasıla (GS-YH) büyüme beklentisini bir önceki anket dönemine göre yüzde 3,2 iken, bu anket döneminde yüzde 3,4'e yükseltti. Yısonu dolar kurunu tahmini ise 3,80 TL iken, 3,76 TL'ye geriledi.

Sadece şapka çıkarılır

BASBAKAN Yardımcısı Nurettin Canikli, bu yılın birinci çeyreğindeki büyüme rakamlarına ilişkin, "Türkiye ekonomisinin ilk çeyrekte ortaya koyduğu yüzde 5'lik büyüme performansına sadece şapka çıkarılır" dedi. Canikli "Hükümet reformu aktif, kararlı ve cesur adımlar attı. Reform gündemimiz hic bios kalmadı. Ekonominin ihtiyaç duyduğu kararlar çekilmeden alındı. Ekonomide yeni atılım dönemi başlamıştır. Türkiye'nin bu dönemdeki hikayesi büyüme, istihdam, adalet, güvenlik, özgürlük ve gelir dağılımı üzerine olacaktır" değerlendirmesi yaptı.

OVP HEDEFİNİ GEÇER

Başbakan Yardımcısı Mehmet Simsek yüzde 5'lik büyümenin 2.8 puanı yurtiçi talepten 2.2 puanının net ihracattan geldiğine dikkat çekerek büyümenin beklentilerden daha iyi olduğunu ve verilerin 'dengeli' bir büyüme

görünümüne işaret ettiği söyledi. Simsek ihracata bağlı büyümede en önemli unsurlardan biri olarak AB'deki büyümeye işaret etti. "AB'de güçlü toparlanma yasanıyor ve bu sene daha da hızlanacak" dedi. Öncü göstergelerin ekonomik aktivitede ikinci çeyrekte hızlanmaya işaret ettiği belirtilen Simsek "Gerek ilk çeyrek büyümesi, gerekse ikinci çeyrekteki öncü göstergeler, büyümenin (DVP'deki) hedefinin üstünde kalacağını gösteriyor" dedi. Maliye Bakanı Naci Ağbal da, ilk çeyrekte yüzde

2.2 artan yatırımların yılın kalanında siyasi ve ekonomik istikrar ile krediyeye erişim konusunda verdikleri desteklerle büyümeyi daha çok destekleyeceğini söyledi. Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan ise verilerin büyümenin yüzde 4.4 hedefinin üzerine çıkacağını gösterdiğini söyledi. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 5'lik büyüme oranı yakalayan Türkiye'nin, birçok gelişmiş ülkeyi geride bırakan bir performans sergilediğini belirterek, "Ülkemiz 2017'nin birinci çeyreği itibarıyla resmi olarak verisi açıklanmış Avrupa Birliği üyelerinin 23'ünden daha hızlı büyümeyi başarmıştır" ifadesini kullandı.

İŞ DÜNYASI'NDAN HIZLANACAĞIZ MESAJI

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı ÖMER CİHAD VARDAN: Beklentileri aşan yüzde 5'lik güçlü büyümeyi oluşturan kalemlere baktığımızda, bunun bir yandan tüketim ağırlıklı iç talep, diğer yandan da ihracat kaynaklı olduğunu görüyoruz. Ayrıca coğrafyamızdaki riskler mevcudiyetini korurken, ülkemizdeki boyfesi bir gelişme oldukça sevindirici.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı RİFAT HİSARCIKLIĞLU: Türkiye kendisine güvenen ve yatırım yapanlarla birlikte çok daha güçlü ve müreffeh bir geleceğe doğru ilerliyor. İlk çeyrekteki büyüme oranı, 2017'deki yüksek büyümeye için işaret fişeği. Ayrıca gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin ciddi sorunları yaşadığı bir dönemde elde edilen bu büyüme oranı, Türkiye'nin lider ülke olarak one çıktığını bir göstergesidir.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Başkanı BENEDEK PALANDÖKEN: Türk ekonomisinin yılın ilk çeyreğinde yüzde 5 büyümeye ümit verici. Büyüme hızı 2. çeyrekte daha da artacak. 2017 yılının başından itibaren büyüme hızının artacağına inanıyoruz. Hesaplarımız doğru çıktı.

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı MEHMET BÜYÜKREKİ: 2017'nin ilk çeyreğinde yakaladığımız yüzde 5'lik büyüme oranı 2014 yılından bu yana yakaladığımız en yüksek ilk çeyrek rakamı oldu. Yılın ilk çeyrek büyüme rakamının yarısına katkı ihracattan geldi. İhracatımızın güçlü bir şekilde artış göstermesi büyüme önemli oranda katkı sağladı.

Müstakil Sanayiciler ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Başkanı ABDURRAHMAN KAAN: Bu gelişmeyi hükümetin yıl sonu büyüme hedefi olan yüzde 4.4'e ulaşabilmek ve hatta bu hedefi aşabilmek için önemli bir motivasyon olarak yorumluyor ve Türkiye'nin 2017 yılında göstereceği performansla gelişmekte olan ülkelerden pozitif olarak ayrışacağına tahmin ediyoruz.

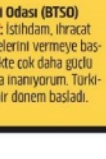
Anadolu İşanları İşadamları Derneği (ASKON) Başkanı MUSTAFA KOCA: Gıda, sanayi, hizmet sektöründen inşaat sektörüne kadar bir canlanma görüyoruz. Bu canlanmada hükümetimizin ekonomiyi canlandırma adına, teşviklerde bulunması, borçları yapılandırması, Rusya ile normalleşme sürecine girerek ticari ilişkileri düzeltmesi etkili olmuştur. Bu adımlar ekonomimize güveni sağlamış, bu güven ortamı da beraberinde büyüme rakamlarını pozitif anlamda etkilemiştir.

İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı ERDAL BAHCIVAN: İhracatın yüzde 95'inin sanayi ürünleri olduğunu göz önünde bulundurduğumuzda, yılın bu ilk büyüme verilerinden çıkan sonuç, büyümenin motorunun sanayi olduğudur. Her zaman söylediğimiz gibi kaliteli bir büyümenin olmazsa olmazlarından biri de ihracattır ve yüzde 10.6 büyüyen ilk çeyrek ihracatının da büyümede ciddi bir rol oynadığını görüyoruz.

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) Başkanı İBRAHİM BUNRUKAY: İstihdam, ihracat ve yatırım serferliliği meyvelerini vermeye başladı. Reform adımlarıyla birlikte çok daha güçlü bir büyüme yakalayacağımıza inanıyoruz. Türkiye ekonomisinde artık yeni bir dönem başladı.

Büyümenin motoru sanayi

■ **İstanbul Sanayi Odası** Başkanı **Erdal Bahçivan**, sanayinin teşvik ve desteklerin hakkını vererek ilk çeyrek büyümesinin motoru olduğunu belirtti. Bahçivan, "Kaliteli büyümenin olmazsa olmazı ihracattır. Yüzde 10,6 büyüyen ilk çeyrek ihracatı büyümede ciddi katkı sağladı. İhracatın yüzde 95'i de sanayi ürünü olduğuna göre, bu ilk büyüme verilerinden çıkan sonuç, çıkan büyümenin motorunun sanayi olduğudur" dedi.

TÜRKİYE YÜZDE 5 BÜYÜDÜ

Bir puan yüksek

Türk ekonomisi ilk çeyrekte beklentilerin çok üzerinde yüzde 5 büyüdü. İstihdam ve vergi teşvikleri yüzde 4'lük beklentinin yukarıya çekilmesini sağladı. İç tüketimdeki canlanmanın yanı sıra 1 yıl sonra tekrar artıya geçen ihracat ile devletin harcamaları da büyümede etkili oldu. » Sayfa 7

Sadece şapka çıkarılır

Türkiye ilk çeyrekte % 5 büyüyerek sürpriz yaptı. Teşviklerle canlanan iç tüketim ve 1 yıl sonra artıya geçen ihracat, GSYH'nin motoru oldu

Sanayinin performansı öne çıkarken yıl sonuna ilişkin büyüme beklentileri yukarı çekildi. Uzmanlar % 4.4'lük OVP hedefinin geçileceğini söyledi

Sanayi ve ihracat GSYH'nin motoru

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, "İhracatın yüzde 95'inin sanayi ürünleri olduğunu göz önünde bulundurduğumuzda, yılın bu ilk büyüme verilerinden çıkan sonuç; büyümenin motorunun sanayi olduğudur" dedi. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyüükseli de "Net dış ticaret, beklentiler dahilinde büyümeye 2.2 puanlık katkı sağladı. Böylelikle, 2015'in son çeyreğinden itibaren, yani 5 çeyrekten beri büyümeye katkısı negatif olan net dış ticaret, tekrar büyümeye pozitif katkı vermiş oldu. Hükümetimizin ihracatçılarımıza sunduğu desteklerin de etkisiyle inanyorum ki 2017'nin geri kalanında da net dış ticaret büyümeye daha fazla katkı verecek" diye konuştu.

Borsada 100 bine bir adım daha

BORSA İstanbul'da BIST 100 endeksi, piyasa beklentilerinin çok üzerinde gelen birinci çeyrek büyümesinin ardından 99.707 puan ile rekor kırdı. Uluslararası piyasalardan 3.5371'den güne başlayan dolar/TL, 3.5160 seviyesine geriledi. Analistler, teknik açıdan BIST 100 endeksinde 98 bin 500 puanın üzerinde kapanışlar olması durumunda 100 bin puanın psikolojik direnci olarak takip edileceğini belirtti. Dolar/TL'de 3.50'nin önemli destek konumunda bulunduğunu ifade eden uzmanlar, bu düzeyin kırılması durumunda 3.46'nın gündeme geleceğini kaydetti.

Türkiye, OECD'nin en hızlı büyüyen

İLK çeyrekte yüzde 5 büyüyerek Türkiye ekonomisi AB (yüzde 2.1), OECD (yüzde 2) ve G7 (yüzde 1.8) ortalamalarını katladı. Türkiye, resmi verisi açıklanmış 23 AB ülkesinin yanı sıra OECD ve G7 ülkelerini geçmiş oldu. Bu yılın ilk çeyreğinde AB üyelerinden en hızlı büyüyen ilk 3 ülke yüzde 5.6 ile Romanya, yüzde 5 ile Slovenya ve yüzde 4.2 ile Slovenya oldu. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'ne (OECD) bakıldığında en hızlı büyümeyi yüzde 5 ile Türkiye ile Slovenya yakaladı. OECD 2017'de Türkiye'nin yüzde 3.4 büyümeyeceğini öngör-müştü.

Teşvikler ve önlemler büyümeyi tetikledi

Hükümetin ekonomi kurmayları, alınan tedbirlerin ve sağlanan teşviklerin ekonomiyi canlandırdığını, yıl sonunda yüzde 4.4'lük Orta Vadeli Program (OVP) hedefinin aşıllacağını söyledi

Başbakan Yard. Mehmet Şimşek:

YÜZDE 5'lik büyümenin yüzde 2.81 yurt içi talepten, 2.2'si yurt dışından geldi. En önemli boyut bu, sadece yüksek büyümeye değil daha dengeli bir büyüme görüldü. İkinci çeyreğe ilişkin önceki göstergelere bakıldığında büyümenin daha da hızlandığını görüyoruz. Gerek ilk çeyrek büyümesi gerek ikinci çeyreğe yönelik önceki göstergeler büyümenin bizim hedefimizin üstünde gerçekleşeceğini gösteriyor. Türkiye'yi tekrar yüzde 5 ve üzeri büyümeye patikasına ortakabiliriz ve burada reformlar çok önemli.

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci:

YÜZDE 5'lik büyüme oranı yakalayan Türkiye birçok gelişmiş ülkeye geride bırakan bir performans sergiledi. Ülkemiz 2017'nin birinci çeyreği itibarıyla resmi olarak verisi açıklanmış Avrupa Birliği üyelerinin 23'ünden daha hızlı büyümeyi başardı. 2017'nin ilk çeyreği itibarıyla ülkemiz, en hızlı büyüyen üçüncü G20 ülkesi oldu.

Maliye Bakanı Naci Ağbal:

"BÜYÜME verisi, hükümet olarak uygulamaya koyduğumuz geçici vergi indirimleri, Kredi Garanti Fonu, KOSGEB, prim tetemesi, yatırım teşvikleri ve istihdam destekleri gibi mali teşviklerin ne kadar yerinde olduğunu bir kez daha gösterdi. Bu teşvikler yatırım, üretim, ihracat ve istihdam artışını desteklemiş, iç talebi ivmelendirdi.

Türkiye ekonomisi yaşanan şokları çabuk atlattı ve yılın ilk çeyreğinde beklentilerin çok üzerinde büyüdü. Türkiye, geçen yıl ekonomide görülen yavaşlama sonrası hükümetin sağladığı istihdam ve vergi teşviklerinin desteğiyle iç talebin öncülüğünde yüzde 5 büyüdü. Tahminler büyümenin yüzde 4 çıkması yönündeydi. Sürpriz gelen büyüme rakamlarında iç tüketimdeki canlanmanın yanı sıra 1 yıl sonra tekrar artıya geçen güçlü ihracat ile devletin harcamaları etkili oldu. Yüzde 5'lik büyümenin 2.8 puanı yurt içi talepten 2.2 puanı net ihracattan geldi. Ekonomi, 2016'nın ilk çeyreğinde yüzde 4.5 büyürken, son çeyrekte büyüme yüzde 3.5 olarak gerçekleşmişti.

TÜİK verilerine göre, takvim etkisinden arındırılmış gayrisafi yurtiçi hasıla (GSYİH) zincirlenmiş hacim endeksi, birinci çeyrekte bir önceki yılın aynı dönemine oranla yüzde 4.7 artış gösterdi. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki çeyreğe göre yüzde 1.4 arttı.

Vatandaş da kamu da harcadı

Hane halklarının nihai tüketim harcamalarının yüzde 5.1, devletin nihai tüketim harcamalarının da yüzde 9.4 artış göstermesi öne çıktı. Üretim yöntemiyle GSYİH, birinci çeyrekte cari fiyatlarla yüzde 14.3 artarak 641.58 milyar TL'ye çıktı. Gayrisafi yurtiçi hasılaya oluşturulan faaliyetler incelendiğinde; tarım sektörü toplam katma değeri yüzde 3.2, sanayi sektörü yüzde 5.3, inşaat sektörü yüzde 3.7 arttı. Ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin toplamından oluşan hizmetler sektörünün katma değeri yüzde 5.2 artış gösterdi. Mal ve hizmet ihracatı da yüzde 10.6 büyümeye imza attı.

İktisadi faaliyet kollarına göre cari fiyatlarla en yüksek büyüme hızı, yüzde 35.5 ile finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe kaydedildi. Tarım, ormanlık ve balıkçılık sektörünün büyüme hızı yüzde 10.2, inşaatın yüzde 10.7 olarak belirlendi.

Başbakan Yard. Nurettin Canikli:

REFORM gündemimiz hiç boş kalmadı. Ekonominin ihtiyaç duyduğu kararlar gecikmeden alındı. Ekonomide yeni atılım dönemi başladı. Türkiye ekonomisini ilk çeyrekte ortaya koyduğu yüzde 5'lik büyüme performansına sadece şapka çıkarılır.

Sanayi Bakanı Faruk Özlu:

SANAYİ ihracat pazarlarındaki toparlanma fırsatını iyi değerlendirdi. Ekonomik büyümeye en ciddi katkının yurt içi tüketimle birlikte ihracattan geldiği görülüyor. İlk çeyrek verileri, üretimi arttırmak ve ekonomiyi canlandırmak üzere atılan adımların doğru olduğunu ve bu adımlara cevap verildiğini gösteriyor.

Çarklar daha da hız kazanacak

İŞ Yatırım Ekonomisti Muammer Kömürcüoğlu, "Özel tüketim ve net ihracattan gelen destek ilk çeyrekte büyümeyi yukarı taşıyan ana kalemler. Görünen o ki geçen yılın son çeyreğinden bu yana atılan adımlar iktisadi faaliyet üzerinde özellikle tüketimde etkili oluyor. Öncü göstergeler ikinci çeyrekte büyümenin daha da hız kazanabileceğine işaret ediyor" değerlendirmesini yaptı.

3'üncü çeyrekte yüzde 7 görülür

ZİRAAT Bankası Ekonomisti Bora Tamer Yılmaz, geçen yılın üçüncü çeyreğindeki daralmanın hemen ardından devreye giren mali adımların Türkiye büyümeye en ciddi katkının yanı sıra yüzde 5'e kadar hızlandırabildiğini kaydetti. Yılmaz, daha önce yüzde 4 ve üzeri olan büyüme beklentilerini yüzde 5 civarında güncellediklerini belirterek, "Üçüncü çeyrekte bazın da etkisiyle yüzde 7 üzerinde büyüme hızı ile karşılaşılabılır" dedi.

'Sanayi katkısı kaliteyi gösteriyor'

İSO Başkanı Erdal Bahçivan, sanayinin teşvik ve desteklerin hakkını vererek ilk çeyrek büyümesinin motoru olduğunu belirtti. Üretim, ihracat, yatırım ve istihdamı artırmaya yönelik uygulanan teşvik ve destek paketlerinin başta ekonominin lokomotif ve sürdürülebilir büyümenin dinamosu olan sanayi sektörü olmak üzere sektörlerde istenen canlanmayı oluşturmuş görüldüğünü ifade eden Bahçivan, sanayinin 1,13 puan katkı ile güçlü katkı sağlamasının kaliteli büyüme sürecini gösterdiğini vurguladı.

15 Temmuz ve kriz senaryolarına rağmen Türkiye yüzde 5 büyüdü

BÜYÜK YÜRÜYÜŞ

15 Temmuz darbe girişimi, kredi derecelendirme kuruluşlarının ekonomik kriz tehditleri ve dünyadaki siyasi çatışmalar Türkiye'yi durduramadı. 2023 hedeflerine emin adımlarla yürüyen Türkiye 2017 yılının ilk çeyreğinde tüm tahminleri aşarak yüzde 5 büyüdü.

REFERANDUM ETKİLİ OLDU

■ Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre gayrisafi yurtici hasıla (GSYH) yüzde 5 arttı. Ekonomistler GSYH'nin ilk çeyrekte ortalama yüzde 4 artmasını bekliyordu. Bu yükselişte, 16 Nisan referandumunu sonrasında ekonomideki algının olumluya dönmesi, teşvikler, iç talepteki canlanma ve güçlü ihracat verileri etkili oldu.

AB ÜLKELERİNİ GEÇTİK

■ Bu son rakamla Türkiye 23 AB ülkesinden daha fazla büyüdü. G20'de de en iyi performans sergileyen ülke oldu. Hem hükümet yetkilileri hem de ekonomistler, büyümenin ikinci çeyrekte güçleneceğine dikkat çekiyor. Büyümenin sinyallerini 3 Haziran'da veren Cumhurbaşkanı Erdoğan, "2017 ekonomide tarihi sıçrama yılı olacak" demişti. 4

AB üyesi 23 ülkeden daha hızlıdır

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, yakalanan hızlı büyüme üzerine, "Birçok gelişmiş ülke ortalamasını geride bırakan bir performansa ortaya koymuştur. Ülkemiz 2017'nin birinci çeyreği itibarıyla, resmi olarak verisi açıklanmış olan Avrupa Birliği üyelerinden 23 tanesinden daha hızlı büyümeyi başarmıştır" değerlendirmesinde bulundu. Bunun yanında Zeybekci, 2017'nin ilk çeyreği itibarıyla Türkiye'nin, en hızlı büyüyen üçüncü G20 ülkesi olduğu tespitini de aktardı. Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan da, "Referandum sonrasında siyasi belirsizliğin ortadan kalkmasına bağlı olarak beklentilerin iyileşmesi, tanrıda nisan ayında yağışların olumlu seyretmesi, sanayi üretiminin yılın ilk üç ayından sonra ivme kazanması 2017 yılı büyümesini olumlu yönde etkileyecektir" diye konuştu.

Nihat Zeybekci

Yatırımların hızı artacak

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü, %5 büyüme hakkında şu değerlendirmede bulundu: "Veriler, üretimi artırmak ve ekonomiyi canlandırmak üzere atılan adımların doğru olduğunu ve ekonominin buna cevap verdiğini gösteriyor. Adımlarımızın etkilerinin ikinci çeyrekte daha net göreceğiz. Referandum sonrası ekonomi üzerindeki olumlu dönüş ve beklentilerin düzelmesi, yatırımların ikinci çeyrektekilerden hızlı artmasına imkan verecek."

Faruk Özlü

Verilen destek karşılık buldu

Yüzde 5'lik büyüme rakamının Türkiye'nin ekonomik gücünü dünyaya göstermesi açısından etkileyici bir hamle olduğunu söyleyen Ankara Ticaret Odası (ATO) Yönetim Kurulu Başkanı Gürsel Baran, "İstikrar ve güven ortamı rakamlara yansdı. Reel sektöre verilen destek karşılık buldu" ifadelerini kullandı. Baran, İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan ise, "İhracatın yüzde 95'inin sanayi ürünleri olduğunu göz önünde bulduğumuzda, yılın bu ilk büyüme verilerinden çıkan sonuç; büyümenin motorunun sanayi olduğudur" değerlendirmesinde bulundu.

Gürsel Baran

Büyümede yeni başlangıç

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Erol Bilecik, "Yüzde 5 önemli bir büyüme çizgisinin başlangıcı, diliyorum bunu yıl sonuna kadar uzun vadeli politikalarla çok sağlıklı bir şekilde destekleyebiliriz" dedi. TİM Başkanı Mehmet Büyükekçi ise, "2017.1 çeyrek büyüme rakamının yarısına katkı ihracattan geliyor. İhracatımızın güçlü bir şekilde artış göstermesi büyümeye önemli katkı sağladı" ifadelerini kullandı.

TÜSİAD

EKONOMİ SERVİSİ - İSTANBUL

Her fırsatta büyüme ve kredi notunumuza düşürmek için yarışan uluslararası kuruluşlara inat Türkiye, bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 5 büyüdü. Moody's ve Fitch gibi kuruluşların risk senaryoları yazdığı Türkiye ekonomisi, bu büyüme hızıyla beklentileri de aşmış oldu. 16 Nisan Referandumu sonrasında, ekonomide algının olumluya dönməsi, hükümet teşvikleri, iç talepteki canlanma ve güçlü ihracat verileri bu sonuçta etkili oldu.

BÜTÜN KARALAMALARA KARŞI EN İYİ CEVAP

Bu son rakamla, 23 Avrupa Birliği (AB) üyesinden daha fazla büyüyen Türkiye; G20'de bu konuda en iyi performans sergileyen ülke olmayı başardı. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre gayrisafi yurtiçi hasıla (GSYH), 2017 yılının birinci çeyreğinde (Ocak-Mart) bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5 arttı. Ekonomistler GSYH'nin ilk çeyrekte ortalama yüzde 4 büyümesini bekliyordu. Takvim etkisinden arındırılmış GSYH endeksi de, birinci çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 4.7 artış gösterirken mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH endeksi, bir önceki çeyreğe göre yüzde 1.4 arttı. Ekonomi çevrelerine göre, ülkemize yönelik her türlü karalama kampanyası ve önyargılı açıklamalara en iyi cevap büyüme rakamlarından geldi.

İKİNCİ ÇEYREKTE DAHA DA GÜÇLENECEĞİZ

Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek yüzde 5'lik büyümenin 2,8 puanı yurtiçi talepten 2,2 puanının net ihracattan geldiğine dikkat çekerek büyümenin beklentilerden daha iyi olduğunu ve verilerin "dengeli" büyümeye işaret ettiği söyledi. Şimşek, büyümenin 2. çeyrekte daha da güçleneceğini de belirtti. "Güçlü dinamikler, şoklara karşı dayanma gücü, olumsuzluklara çok kısa sürede adapte olabilmeye özelliği farkı ortaya çıkarıyor" diyen Başbakan Yardımcısı Nurettin Caniklioğlu ise, şu değerlendirmeyi yaptı: "Reform gündemimiz hiç boş kalmadı. Ekonominin ihtiyaç duyduğu kararlar gecikmeden alındı. Ekonomide yeni atılım dönemi başlamıştır."

Nurettin Caniklioğlu

TEŞVİKLERİN KATKISI SÜRER

Maliye Bakanı Naci Ağbal, ilk çeyrekte yüzde 2.2 artan yatırımların yılın kalamında istikrar ile krediyeye erişim konusunda verdikleri desteklerle büyümeyle daha çok destekleyeceğini söyledi. Ağbal, yatırımların büyümeyle pozitif katkı yaptığını dikkat çekerek "Teşviklere devam" mesajı verdi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hırsırcıoğlu ise, ilk çeyrekteki büyümenin 2017'deki yüksek büyüme için işaret fişegi olduğunu belirtti.

Naci Ağbal

Uluslararası kuruluşların her fırsatta hakkında risk senaryoları yazdığı Türkiye ekonomisi ilk 3 ayda beklentileri aşarak yüzde 5 büyüdü. Hem hükümet kanadı hem de ekonomistler, 23 Avrupa Birliği üyesi ülkeden daha hızlı gerçekleşen büyümenin yılın ikinci çeyreğinde daha da güçlenmesini bekliyor.

5 büyüdük

Hedefin çok üzerine çıkarız

Albayrak Holding Üst Yöneticisi (CEO) Doç. Dr. Ömer Bolat, büyüme, üretim yönünde bakıldığında sanayi ve hizmetler sektörünün yüzde 5'in üzerinde büyümüş olmasının etkili olduğunu, tarım sektörünün de yüzde 3,2'lik büyüme ile buna destek verdiğini kaydetti. Ömer Bolat, "Hem tarım, hem sanayi, hem de hizmetler sektörü ikinci çeyrekte tekrardan büyüme hızını artıracak ve yüzde 5'in çok üzerinde bir büyüme gerçekleştirecek" değerlendirmesinde bulundu. DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan da "Ekonomi ilk çeyrekte hem güçlenmiş, hem de dengelenmiş bir büyüme performansını sergiledi" dedi. Zorlu Holding Başkanı Ahmet Zorlu ise "Büyüme sanayiden geldi. O zaman sanayinin değerini çok iyi anlayıp yatırımlarımıza devam etmemiz lazım. Türkiye sanayi ile büyük mec-buriyetindedir" şeklinde konuştu.

Ömer Bolat

En çok katkı sanayiden

Verilere göre üretim yöntemiyle gayrisafi yurtiçi hasıla tahmini, 2017 yılı birinci çeyreğinde cari fiyatlarla %14.3 artarak 641.58 milyar TL oldu. Gayrisafi yurtiçi hasılayı oluşturan faaliyetler incelendiğinde; birinci çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre tarım sektörü toplam katma değeri %3.2, sanayi sektörü %5.3, inşaat sektörü %3.7 arttı. Ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin toplamında

hizmetler sektörünün katma değeri ise %5.2 artış gösterdi.

HANE TÜKETİMİ YÜZDE 5 ARTTI

Hane halklarının nihai tüketim harcamaları da, birinci çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5.1 arttı. Devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 9.4, gayrisafi sabit sermaye oluşumu ise yüzde 2.2 artış gösterdi. İş Yatırım Ekonomisti Muammer Kömürçüoğlu, "Geçen yılın

son çeyreğinden bu yana atılan adımlar ıktisadi faaliyetler üzerinde özellikle tüketimde etkili oluyor. Öncü göstergeler ikinci çeyrekte büyümenin daha hız kazanacağına işaret" dedi. Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Nurettin Özdebir ise, "Türkiye, bu performansını önümüzdeki çeyreklere de sürdürecektir. Yılın tamamını ilk çeyrekte büyümeye paralel olarak yüzde 5 seviyelerinde tamamlandı" ifadelerini kullandı.

Erdal Tanas Karagöl

Dinamosu ihracat

SETA Araştırmacısı Erdal Tanas Karagöl de, daha önceki büyüme rakamlarını ağırlıklı olarak hane halkı tüketiminin veya kamu harcamalarının etkilediğini belirtti. "Bu yılın ilk çeyreğindeki büyümenin dinamosu ihracat. Türkiye'nin tekrar ihracatı ekonominin dinamosu yapmaya yönelik çabaları yeni dönemde ekonominin çok daha sağlam temellere oturmasına katkı sağlayacak" dedi.

Politikalar etkili oldu

MÜSİAD Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, ekonomideki istikrar ortamının sürdürülmesi açıkça gösterdiğini belirterek, "Bu gelişmeyi hükümetin yıl sonu büyüme hedefi olan yüzde 4.4'e ulaşabilmek ve hatta bu hedefi aşabilmek için önemli bir motivasyon olarak yorumluyor ve Türkiye'nin 2017 yılında gelişmekte olan ülkelere deniz pozitif ayrışacağını tahmin ediyoruz" yorumunu yaptı. ASKON Genel Başkanı Mustafa Koca da, "Hükümetimizin teşvik politikaları, borçları yarımlandırması ve Rusya ile normalleşme süreci ekonomimize tekrar güveni sağladı, bu güven ortamı da beraberinde büyüme rakamlarını pozitif anlamda etkilemiştir" diye konuştu.

Abdurrahman Kaan

Bahçivan, 'Teşvik ve destekler büyümenin motoru olmuştur'

Istanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Türkiye ekonomisinin 2017 yılı ilk çeyrek büyüme verilerini değerlendirerek "İhracatın yüzde 95'inin sanayi ürünleri olduğunu göz önünde bulundurduğumuzda, yılın bu ilk büyüme verilerinden çıkan sonuç; büyümenin motorunun sanayi olduğudur" dedi.

Istanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Türkiye ekonomisinin 2017 yılı ilk çeyrek büyüme verilerine ilişkin olarak yazılı açıklamada bulundu. Bahçivan, değerlendirmesinde şu ifadelere yer verdi: "Üretim, ihracat, yatırım ve istihdamı artırmaya yönelik uygulanan teşvik ve destek paketleri, başta ekonominin lokomotifi ve sürdürülebilir büyümenin dinamosu olan sanayi sektörü olmak üzere tüm sektörlerde istenen canlanmayı yaratmış görünüyor. Odamız tarafından daha önce açıkladığımız PMI, Kapasite Raporu ve istihdam verileri de bize sanayimizin durgunluk istasyonundan yavaş yavaş ayrılmakta olduğunu göstermişti. Sanayi büyümesinin yüzde 5,3 ile toplam büyümenin üzerinde olması sevindirici. Büyümenin kalitesine bakacak olursak, sanayi sektörümüzün yüzde 5,0 büyümeye yüzde 22,6 veya 1,13 puan katkı ile en güçlü katkırı sağlaması, bize kaliteli bir büyüme sürecinde olduğumuzu da göstermektedir. Her zaman söylediğimiz gibi kaliteli bir büyümenin olmazsından biri de ihracattır ve yüzde 10,6 büyüyen ilk çeyrek ihracatının da büyümede ciddi bir rol oynadığını görüyoruz. İhracatın yüzde 95'inin sanayi ürünleri olduğunu göz önünde bulundurduğumuzda da yılın bu ilk büyüme verilerinden çıkan sonuç; büyümenin motorunun sanayi olduğudur. İç pazara verilen kamu destekleri ile başta AB olmak üzere ihracat pazarlarındaki iyileşmeye bağlı olarak ihracattaki artış sanayideki ve ekonomideki büyümeyi hızlandırmış. Sanayi ve sanayi ihracatı büyümenin ana motoru olunca daha sağlıklı bir büyüme ortaya çıkmıştır". (İHA)

